

Latvijas Dizaina padome
2022.gada 12.janvārī plkst.15.00, MS Team tiešsaistē

Protokols Nr. 1./2022

Piedalījās:

Ingūna Elere, Barbara Freiberga, Ina Ločmele, Dzintra Purviņa, Angelīna Bekasova, Barbara Ābele, Lilita Sparāne, Dita Danosa, Guntars Sticers, Maija Rozenfelde, Toms Mūrnieks, Zane Biteniece, Jānis Brants, Inese Baranovska, Lāsma Krastiņa-Sidorenko, Baiba Mūrniece.
Vadīja: Evelīna Ozola

Dienaskārtība

- 1.Dizaina stratēģijas noslēdzošais publiskās apspriešanas posms.
2. Dizaina padomes 2022. gada prioritātes un veicamie darbi.
- 3.Dizaina stratēģijas ieviešanas plāns – stratēģija stratēģijai.
- 4.Pārstāvja deleģēšana profesijas standarta "Industriālā dizaina inženieris" projekta izvērtēšanai.

Dz.Purviņa: iepazīstina klātesošos ar Baibu Mūrnieci, jauno Kultūras ministrijas Kultūrpolitikas departamenta direktori.

• **Dizaina stratēģijas noslēdzošais publiskās apspriešanas posms.**

I.Elere: aicina atvērt Dizaina stratēģijas apspriešanu plašāk un jo īpaši dizaineru auditorijā, piemēram, nopublicēt platformā *Fold.lv*. Jo ir iespēja iegūt plašāku atgriezenisko saiti, jo spēcīgāka būs stratēģija.

D.Danosa:piekrīt I.Elerei un informē, ka LDC ir pieejama vebināra platforma. Plānojot stratēģijas apspriešanu, jāsaprot, vai ir nepieciešams, lai cilvēki iesaistās, jo tādā gadījumā platforma "Zoom.com" būtu piemērotāka, jo ļauj dalīt darba grupās. Vai piemērotāks būtu vebināra formāts ar paneldiskusiju.

Dz.Purviņa: saka lielu paldies Evelīnai Ozolai par ieguldīto darbu dizaina nozares stratēģijas 2021.-2027.gada izstrādē. Norāda, ka vēlreiz izlasot, ir atzīmējusi atsevišķus jautājumus, komentārus. Piemēram, uzdevums par dizaina statistiku un dizaina ietekmes mērīšanu atkārtojas trīs nodaļās. Taujā, vai tas ir apzināti?

E.Ozola: skaidro, ka tas ir darīts apzināti, jo atsevišķas tēmas atkārtojas vairākās nodaļās. Uzdevumu formulējumi identiskajām tēmām ir vienādi dažādās nodaļās.

D.Danosa: atbalsta tēmu atkārtošanos, jo no dažādiem skatpunktiem problēmu var risināt ar vienu un to pašu rīku.

E.Ozola: iesaka stratēģiju apspriest paneldiskusijā tiešsaistē. Iesaka aicināt arī Dagniju Balodi.

D.Danosa: skaidro, ka paneldiskusijai vislabākais būtu vebināra formāts. Iesaka uzaicināt arī Edgaru Zvirgzdiņu.

I.Elere: iesaka pieaicināt diskusijai arī Miķeli Baštiku un Aiju Freimani.

B.Ābele: iesaka Indru Križus un Eleni Solovjovu.

M.Rozenfelde: iesaka uzaicināt latviešu dizainerus, kurš/kura praktizē ārvalstīs, piemēram, Germanu Ermiču, Artūru Analtu, Sarmīti Poļakovu.

E.Ozola: ierosina Rūtu Jumīti, kura šobrīd studē Helsinkos

B.Ābele: rosina pēc šīs paneldiskusijas Dizaina stratēģijā ierakstīt atsauci, ka to validējuši sekojoši nozares pārstāvji. Rosina arī katram Dizaina padomes pārstāvim savās organizācijās un ministrijās atrast laiku un ar kolēģiem izskatīt stratēģiju. Uzsver, ka skaidrošana būtu nākamais līmenis.

E.Ozola: atgādina, ka jānosūta iepazīties arī visiem tiem, kuri līdz šim bija iesaistīti dažādos stratēģijas izstrādes posmos.

Dz.Purviņa: jautā par uzņēmējdarbības sadaļu, kurā pieminēts valsts tēls. Norāda, ka joprojām nav vienotas izpratnes par jēdzienu “valsts tēls”. Valsts tēls ir kā spogulis, atspoguļojot to izpratni, kas ārvalstīs dažādās auditorijās sabiedrībā dominē par Latviju. Savukārt, valsts tēla stratēģija ir pasākumu kopums, kas tiek īstenoti ar mērķi veidot valsts atpazīstamību un pozitīvas asociācijas. Norāda, ka nodaļā “Dizains uzņēmējdarbībā” jāprecizē formulējumi, kas ir valsts tēls, identitāte vai valsts tēla stratēģija.

A. Bekasova: piebilst par valsts tēlu, ka tas šobrīd ir nedefinēts kā Latvija – valsts ar misiju. Izsaka viedokli, ka dizainam jāatbalsta misija, un arī misijai ir jāatbalsta dizains, šīm saitēm būtu jābūt horizontālām. Rosina noprezentēt Dizaina stratēģiju LIAA radošo industriju inkubatoram un arī LIAA Valsts tēla nodaļai.

D.Danosa: sola vēlreiz pārskatīt sadaļu “Dizains uzņēmējdarbībā”. Uzsver, ka stratēģijas izvērtēšanā pirmais solis būtu paneļa dalībniekiem nosūtīt izlasīt stratēģiju ar pavadošiem jautājumiem:

- 1)Kas šajā ir stratēģijā labs?
- 2)Vai visas aktualitātes viņu jomā ir aptvertas?
- 3)Kas stratēģijā šķita neskaidrs vai mulsinošs?

Dz.Purviņa un E.Ozola: iesaka pievērst lielāku uzmanību nodaļai “Dizains dizaineriem” un “Dizains uzņēmējdarbībā”.

I.Elere: aicina diskusiju veidot par visu stratēģiju nevis atsevišķām tās daļām. Kā arī atgādina par iecerēto vēstuli LIAA par valsts tēlu, kura vēl nav nosūtīta.

Z.Biteniece: skaidro, ka LIAA direktors A.Rožkalns vēlētos noprezentēt savu redzējumu par misiju *Jūra* un citām misijām. Piedāvā to ieklānot uz nākamo Dizaina padomes sēdi.

Izstāsta, ka LIAA tagad ir izveidota jauna mājaslapa – *Expo202.lv*, kur ir pieejama visa aktuālā informācija par EXPO izstādi.

• Dizaina padomes 2022. gada prioritātes un veicamie darbi

E.Ozola: stāsta, ka palikuši nepabeigtie darbi – divas kartēšanas – *Dizaina izglītība* un *Latvijas dizaina pārstāvniecība starptautiskos pasākumos*, kas būtu šogad jābeidz. Ierosina jaunu uzdevumu sadarbībā ar advokātu biroju – Iepirkumu projektu dizains. Kā iestrādāt dizaina komponenti iepirkuma procedūrā, lai rezultātā saņemtu ilgtspējīgu un kvalitatīvu dizaina darbu. Tiek plānota tikšanās ar advokātu biroju. Rezultātā varētu izstrādāt vadlīnijas, kas būtu jāpadara par obligātām.

D.Danosa: atbalsta ideju, un LDC arī ir gatavs iesaistīties.

I.Elerte: atbalsta ideju un iesaka darba grupā uzrunāt kolēģi Dagniju Balodi, kura ikdienā strādā ar iepirkumiem.

E.Ozola: aicina arī Z.Bitenieci un LIAA ņemt dalību šajā darba grupā. Tā arī varētu būt viena no organizācijām, kas rāda piemēru, kā pareizi un labi pasūtīt dizainu. Vadlīniju noslēguma posmā būtu labi iesaistīt arī Rīgas domi, jo arī viņu veiktie iepirkumi reizēm raisa šaubas.

B.Freiberga: stāsta, ka Latvijas Dizaineru savienība ir uzsākusi izstrādāt dizaineru sertifikācijas kārtību. Ir bijusi pieredze, kur uzņēmumi prasa konsultāciju, kā iekļaut iepirkumā komponenti par dizainera algošanu. Un dizaineru sertifikācija ir rīks, kas apliecina dizainera kvalitātes.

D.Danosa: norāda, ka jau ir piemēri, kur iepirkumos tiek prasīta sertifikācija. Norāda, ka dizaineru sertifikācija varētu būt dienas kārtības jautājums. Piebilst, ka dizaina starptautisku notikumu kartēšana arī ir ļoti aktuāls jautājums.

E.Ozola: skaidro, ka darba grupa ir jau izveidota, un darbs ir iesākts, atliek vien atsākt darba sesijas.

I.Elere: rosina atgriezties pie dizaina ētikas jautājuma, jo tas ir saistīts gan ar iepirkumu, gan izglītību un sertifikāciju. Kā arī rosina domāt par ekonomiskās atdeves izpēti dizaina nozarē pēc Lielbritānijas parauga, un aktīvi reaģēt uz aktuāliem notikumiem, būt proaktīviem.

- **Dizaina stratēģijas ieviešanas plāns – stratēģija stratēģijai**

I.Elere: norāda, ka ir nepieciešams finansējums un būtu jāizlemj, kas realizēs stratēģijas ieviešanu.

D.Danosa: rosina, ka būtu nepieciešami memorands starp ieinteresētām pusēm, kuras īsteno dizainu politikā. Rosina šādu memorandu veidot, vienojoties par informācijas apmaiņu par to, kā stratēģijas īstenošana notiek.

I.Elere: atgādina, ka stratēģijas īstenošana nevar pilnībā tikt balstīta tikai uz voluntāru darbu.

Dz.Purviņa: iesaka veidot maksimāli racionālu stratēģiju. Aicina izmantot tos resursus un rīkus, kas jau ir. Informē, ka Latvijas Arhitektu savienībai jau ir paudusi ideju par sadarbības memorandu par sadarbību starp ministrijām, pašvaldībām, nevalstisko un privāto sektoru, kā arī dažādu organizāciju iesaistīšanu Davosas deklarācijas principu un būvētās vides kvalitātes veidošanā.

E.Ozola: norāda, ka Latvijas Dizaina padome ir ļoti daudz izdarījusi, un kādā posmā brīvprātīgais darbs apstājas. Dizaina padome vēl varētu nosūtīt stratēģijas tekstu iepazīties ar izstrādē iesaistītajām pusēm. Apzināt atbildīgos veicējus, bet tālākajam būtu jābūt ministrijas darbam.

Dz.Purviņa: piekrīt, ka tas ir ministrijas darbs stratēģiju virzīt un skaidrot tālāk. Iesaka sūtīt stratēģiju atbildīgajam lietotājam, piemēram, par mājokļa un vides jautājumiem būtu jābūtu Ekonomikas ministrijas Būvniecības departamenta Mājokļu politikas nodaļai.

A. Bekasova: skaidro, ka Ekonomikas ministrijas valsts sekretāra paraksts automātiski nenodrošinās finansējumu. Aicina nākt ar konkrētiem piedāvājumiem un konkrētiem risinājumiem, un tad var runāt par finansējumu. Neiesaka veidot memorandu.

- **Pārstāvja deleģēšana profesijas standarta "Industriālā dizaina inženieris" projekta izvērtēšanai**

B.Freiberga: stāsta, ka arī Latvijas Dizaineru savienība arī ir saņēmuši šādu e-pastu un informē, ka no sava vidus visdrīzāk virzīs Andreju Broku, kā arī pati Barbara Freiberga kandidēs.

D.Danosa: piedāvā virzīt Arti Nīmani kā kandidatūru vai Reinis Adoviču no "WARP" vai Pēteri Trenci, Ilzi Kalnbērziņu–Prā.

E.Ozola: apkopo klātesošo viedokli un vienojas par Reiņa Adoviča un Pētera Treiņa kandidatūras virzīšanu.

- **Citi jautājumi**

Dz.Purviņa: atgādina, ka pagājušajā gadā bija iecere tikt ar Rīgas domes pārstāvjiem un VKKF ekspertiem.

E.Ozola: apsolās uzrunāt VKKF ekspertus un arī Rīgas domes pārstāvjus. Kopsavilkumam stāsta, ka saliks Dizaina padomes paveicamo darbu aktuālo sarakstu un dalīsies ar padomi.

Dz.Purviņa un **E.Ozola:** aicina ielānot un nākamajā sēdē balsot un apstiprināt Dizaina stratēģiju.

Sanāksme tiek slēgta plkst. 16:28

Protokolēja I. Ločmele

Latvijas Dizaina padomes priekšsēdētāja

E. Ozola